

Kinder Torah

Parashas Pikudei

בס"ד

Small World

This is the age of miniaturization. Machines that were once the size of a suitcase now fit into the palm of your hand. Jobs that used to take weeks to complete can now be done in a few minutes. Work that once took an entire staff of workers now just requires a few people and sophisticated equipment. An entire meal is freeze dried into a little powder. Jet air travel has made the world a small place. Amazing. Do not think, however, that miniaturization is a new invention. Our ancestors built a miniature model of the world in the desert over three thousand years ago. It was called the *Mishkan* (Tabernacle). The Medrash *Tanchuma* vividly describes how the work on the *Mishkan* corresponded to the Six Days of Creation. On the first day, Hashem created the Heavens. The verse in *Tehillim* (104:2) describes Heaven as a curtain. Similarly, the *Mishkan* contained curtains (Shemos 26:7). On the second day, Hashem created the *rakiya* as a separation between the waters. Corresponding to this was the *paroches*, which separated the Holy of Holies from the Holy (Shemos 26:31). On the third day, Hashem gathered the waters. In the *Mishkan*, the *kiyor* held the water (Shemos 30:18). Hashem created the lights in the heavens on the fourth day, and in the *Mishkan* the *Menorah* (Shemos 25:31) shed light. Day number five saw the creation of birds. The descendants of those birds were brought as sacrifices in the *Mishkan*. On the sixth day, man was fashioned in Hashem's image (so to speak). Correspondingly, the Kohen Godol performed Hashem's service in the *Mishkan*. On Shabbos, Hashem finished the Heavens and earth (Bereshis 2:1). Similarly, "All the work of the *Mishkan* was completed (Shemos 39:32). Hashem sanctified and blessed the Seventh Day. So too, the *Mishkan* was anointed and blessed.

Why was the *Mishkan* designed as a miniature model of the world? Because the service performed there influenced the entire world. The *korbonos* (sacrifices) brought down a multitude of blessings from heaven to earth. The *Mishkan* existed to benefit the whole world. Nowadays, we do not have a *Mishkan*. However, we have an even more miniaturized model of the world – the human being. Our deeds have an influence on the universe. When we serve Hashem with a pure heart, we create "spiritual vibrations" that reverberate through the upper and lower worlds. They bring down the blessings of prosperity and success to humanity. The power is within us. We hold the world in our hands.

Kinderlach . . .

We hold within us the world's most sophisticated micro-technology. It is called the Jewish heart. It is a super-powerful spiritual transmitter, which is on the same wavelength as the world. When we serve Hashem with *simcha* (happiness) and a *lev tov* (good pure heart), it transmits vibrations which have a positive influence on the world. Prosperity, health, and success are the result. *Kinderlach*, get the maximum benefit from the mini-technology. Serve Hashem with a pure heart and help the whole world.

My Appreciation Grows

"What splendor! What glory! What open miracles!"

"What are you referring to Avi?"

"The dedication of the *Mishkan* at the end of this week's parasha, Abba. 'The cloud covered the *Ohel Moed* (Tent of Meeting), and the glory of Hashem filled the *Mishkan*. Moshe could not enter the *Ohel Moed*, for the cloud rested upon it, and the glory of Hashem filled the *Mishkan*' (Shemos 40:34, 35)."

"It was an awesome sight."

"Abba, it was so easy to have *emunah* (faith in Hashem) in those days. Just seeing the *Shechina* (Divine Presence) in the *Mishkan* gave a person such *chizuk* (spiritual strength)."

"True, Avi. We do not have that particular opportunity. However, we have access to sources of spiritual strength that were not available to that generation or any generation before ours."

"Really, Abba? In our generation? How? Hashem's face is so hidden."

"Yes, Avi, however, His Hand is visible in new and wondrous ways."

"What are you referring to Abba?"

"Let's take a look at the *Mabim's peirush* on *Tehillim*. There are two verses in the '*Ashrei*' prayer that illuminate a completely new world to us. 'Great is Hashem, and highly praised; and His greatness is beyond imagination' (145:3). The *Malbim* comments that no matter how much we research, analyze, ponder, or contemplate Hashem's greatness, we cannot hope to understand Him. He is totally above our realm of comprehension. 'Each generation will praise Your deeds to the next, and shall declare Your mighty acts' (145:4). In this verse, the *Malbim* reveals to us an astounding fact. Although we cannot understand the Almighty Himself, we can gain an appreciation of Him by observing and studying His creations. This world is filled with plants, animals, and even minerals, which are intricate and complex. They are all the handiwork of the infinitely wise Creator. Each generation progresses in developing more sophisticated tools to observe and understand the sublime wisdom of nature. We have microscopes, telescopes, electromagnetic subatomic particle accelerators, and many other instruments that were not available to the previous generation. With them, we can appreciate aspects of Hashem's handiworks that they could not. That is the deep understanding of the verse, 'Each generation will praise Your deeds to the next.' The work '*yishabach*' is a form of praise that grows and grows. Is it from the same root as '*mashbiach*' – something which gets bigger or better. Each succeeding generation's praises of Hashem's creations get

bigger and better. Why? Because they have the tools to see and appreciate more of Hashem's previously hidden wisdom in nature. The doctors and scientists who study the intricacies of living beings, see Hashem's unfathomable *chochma* in every cell."

"Wow, Abba! How about us? How can we see Hashem in the world?"

"The second half of the verse speaks about Hashem's *gevura* – His strength to perform mighty acts that transcend the laws of nature. When He wants to 'overpower' (so to speak) His enemies, he can nullify the laws of nature and perform a miracle. Our generation can appreciate all of the miracles that the

Almighty has performed for the Jewish people in the last 3800 years. Some

of the miracles, like the splitting of *Yom Suf* were open for all to see. Others, like the survival and salvation of the *Klal Yisrael* through 2000 years of *golus* (exile) against all odds and natural phenomena, take a bit

more contemplation to appreciate. The stunning events of the destruction and rebirth of the Torah world in the last century defy all natural explanations. Yes,

Avi, we have ways of strengthening our *emunah* that were not available to any generation before ours."

"That is so inspiring, Abba!

The generation of the *Mishkan* had the open miracles in front of

their eyes to give them *emunah* in Hashem. I have over 3000 years of miracles to give me *emunah* in the Creator. My praise of Hashem can grow and grow with the sheer number of miracles that I appreciate!"

"May we see and appreciate more and more miracles in our days!"

"Amen!"

Kinderlach . . .

We can understand our appreciation of Hashem with a parable. A skilled glass blower makes many types of pitchers, bowls, glasses, and other vessels. They each bear his unique style and are signed with his logo. If a client walks into his shop, he can appreciate the skill of the glass blower by studying the artisanship of the glassware he has created. Someone with a magnifying glass can see the intricacy of his fine, precise handiwork. If the glass blower is a young man, he may only have a few examples of his work. However, if he has worked for years, he has shelves and shelves of examples of his master craftsmanship. So too it is with the master Creator. The entire universe is His handiwork. We have microscopes, telescopes, computers, and all sorts of tools to study and appreciate the glory and intricacy of His master craftsmanship. We also have the history of 3800 years of miracles, both open and hidden, to reveal Hashem's master guidance of events. How awesome is Hashem! How wondrous are his ways! Our appreciation for Him grows and grows!

הגדרת לבנה

פרשת פקודי

"למה אתה מתכוון, אבא?"

עולם קטן

"הבה נביט בפירושו של המלבי"ם לספר תהלים. ישנם שני פסוקים ב'אשר' שפותחים בפנינו עולם חדש לגמרי. 'גדול ה' ומהולל מאוד, ולגדולתו אין חקר' (קמ"ה, ג'). המלבי"ם מעיר על כך שאין זה משנה כמה אנו חוקרים, מנתחים, הוגים בגדולתו של ה' או מהרהרים בו; לעולם לא נוכל להבין אותו. הוא לגמרי מעל להבנתנו. 'דור לדור ישבח מעשיך וגבורותיך יגידו' (קמ"ה, ד'). בפירושו על פסוק זה, המלבי"ם מגלה לנו עובדה מדהימה: על אף שאיננו יכולים להבין את הקב"ה בעצמו, אנו יכולים ללמוד להעריך אותו ע"י התבוננות במעשיו. כל העולם מלא בצמחים, בעלי חיים ועצמים דוממים, מורכבים ומסובכים. כולם מעשה ידיו של הבורא, שחכמתו היא מעבר לכל שיעור. כל דור מתקדם ומפתח כלים יותר ויותר משוכללים על מנת להתבונן בחכמה הטמונה בטבע ולהבינה. יש לנו מיקרוסקופים, טלסקופים, מאיצי חלקיקים ועוד הרבה מכשירים שלא היו לבני דורות קודמים. באמצעותם אנו יכולים להעריך צדדים שונים של מעשי ה' שהם לא יכלו לדעת עליהם. זהו עומק המשמעות של הפסוק 'דור לדור ישבח מעשיך'. שבח הוא צורה של תהילה לה' שהולכת וגדלה, מלשון 'משביח' - משהו שגדל או משתפר. והשבחים של כל דור דור הולכים וגדלים ומשתפרים. מדוע? משום שכל דור מקבל כלים חדשים שבאמצעותם הוא יכול לראות ולהעריך עוד ועוד את חכמתו הנסתרת של ה' בטבע. הרופאים והמדענים הלומדים את המערכות המורכבות של יצורים חיים רואים את חכמתו העמוקה של ה' בכל תא ותא."

התקופה שלנו היא תקופה של הקטנה. מכוונת שפעם היו בגודל של מזוודה הן כעת בגודל כף היד. מלאכות שהיו אורכות שבועות נעשות כעת תוך דקות ספורות. עבודה שפעם דרשה צוות שלם של עובדים אפשר לעשותה כיום במספר קטן של אנשים ובמכשירים מתוחכמים. מעט אבקה מיובשת יכולה להכיל ארוחה שלימה שעברה תהליך של ייבוש בקור. בתקופה זו של מטוסי הסילון העולם הוא מקום קטן. מדהים. אך אל תחשבו שההקטנה היא המצאה חדשה. אבותינו בנו במדבר דגם קטן של העולם - זה היה לפני שלושת אלפים שנה. היה זה המשכן. במדרש תנחומא מתואר בפרוטרוט כיצד הקבילה עבודת המשכן לשת ימי הבריאה. ביום הראשון ברא ה' את השמיים. פסוק בתהלים (ק"ד, ב') מתאר את השמים כיריעה. ובדומה לכך, הכיל המשכן יריעות (שמות כ"ז, ז'). ביום השני ברא ה' את הרקיע, שהבדיל בין מים למים. במקביל לכך, הפרכת במשכן הבדילה בין הקודש לבין קודש הקודשים (שמות כ"ו, ל"א). ביום השלישי קיבץ ה' את המים למקום אחד וגם במשכן היה כיוור שהכיל מים (שמות ל', י"ח). המאורות נבראו ביום הרביעי, ובמשכן האירה מנורה (שמות כ"ה, ל"א). העופות נבראו ביום החמישי, וצאצאיהם הובאו כקרבנות במשכן. ביום השישי נברא האדם בצלם אלוקים (כביכול), ובמשכן היה זה הכהן הגדול שעבד את עבודת הקודש במשכן. ויכול אלוקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה' (בראשית ב', א'), ובדומה לכך נאמר במשכן 'ותכל כל עבודת משכן אוהל מועד' (שמות ל"ט, ל"ב). ה' בירך את היום השביעי וקידש אותו, וגם המשכן נמשח והתקדש.

"ומה איתנו, אבא? כיצד יכולים אנו לראות את יד ה' בעולם?" "החצי השני של הפסוק עוסק בגבורותיו של ה' - יכולתו לעשות מופתים שמעבר לחוקי הטבע. כאשר הוא רוצה להכריע את אויביו, הוא יכול לבטל את חוקי הטבע ולעשות נס. הדור שלנו יכול להודות על כל הנסים שעשה ה' לעם ישראל במשך 3,800 האנשים האחרונות. כמה מהנסים, כגון קריעת ים סוף, היו גלויים לעין כל. אחרים, כגון העובדה שעם ישראל שרד במשך אלפיים שנות גלות, כנגד כל הסיכויים וכנגד דרכי הטבע, דורשים מעט יותר התבוננות כדי לראות. האירועים המדהימים של השמדת עולם התורה במאה השנים האחרונות וצמיחתו מחדש הם מעל לכל הסבר טבעי. כן, אברימי, יש לנו דרכים לחזק את אמונתנו שלא היו בידי שום דור אחר לפנינו."

"הדברים האלה כל כך מחזקים, אבא! הדור של המשכן חזה בנסים גלויים כדי שיהיה להם אמונה בה'. לי יש יותר מ-3,000 שנה של נסים שיכולים לחזק את אמונתי בבורא עולם. השבח שלי לה' יכול לגדול עוד ועוד, עם מספר הנסים העצום הזה!" "יהי רצון שנראה עוד ועוד נסים בימינו ונזכה לשבח עליהם!" "אמן!"

מדוע תוכנן המשכן כדגם קטן של העולם? כי העבודה שנעשתה שם השפיעה על כל העולם. הקרבנות הורידו לעולם רוב ברכות מן השמיים. המשכן התקיים כדי שיהיה טוב לכל העולם. כיום אין לנו משכן. אך יש לנו דגם קטן עוד יותר של העולם: בני האדם. למעשה יש השפעה על היקום כולו. כאשר אנו עובדים את ה' בלב טהור, אנו יוצרים כוחות רוחניים שמשפיעים על העולמות העליונים והתחתונים, והם מורידים ברכות של שפע ושל הצלחה לאנושות. יש לנו כוח רב: כל העולם נתון בידינו.

ילדים יקרים...
אנו מכילים בקרבנו את המיקרו-טכנולוגיה המתוחכמת ביותר בעולם: את הלב היהודי. זהו משדר רוחני רב עוצמה, שמשדר בתדר של העולם כולו. כאשר אנו עובדים את ה' בשמחה ובלב טוב, הוא משדר אנרגיה רוחנית שיש לה השפעה חיובית על העולם. שפע כלכלי, בריאות והצלחה הם התוצאה של שדרים אלה. ילדים יקרים, נצלו כמה שאפשר את המיקרו-טכנולוגיה. עיבדו את ה' בטהרה ועזרו לעולם כולו.

ילדים יקרים...
אנו יכולים להבין את עניין השבח שלנו לה' באמצעות משל. מנפח זכוכית יכול להכין הרבה מינים שונים של כוסות, קערות, קנקנים וכלים מכלים שונים. כל אחד מהם נעשה בסגנון המיוחד של המנפח ונושאים את חותמו. כל קונה שנכנס לחנותו יכול להעריך את מידת מיומנותו של המנפח אם יתבונן באיכות כלי הזכוכית שציר. אם לקונה יש זכוכית מגדלת, הוא יכול לראות את פרטי מלאכת המחשבת של המנפח. אם המנפח צעיר, ייתכן שיש לו רק כמה דוגמאות ממעשה ידיו. אך אם הוא עובד כבר שנים, יש לו מדפים על גבי מדפים של דברי האומנות שלו. כך גם בורא העולם. כל היקום הוא מעשה ידיו. יש לנו מיקרוסקופים, טלסקופים, מחשבים וכל מיני מכשירים באמצעותם אנו יכולים לראות את גדולת מעשי האומנות של ה' ואת מורכבותם. יש לנו גם היסטוריה של 3,800 שנה של נסים, גלויים ונסתרים, המגלים לנו את שליטתו של ה' בכל מה שקורה בעולם. כמה אדיר הוא ה'! מה נפלאות דרכיו! השבח שלנו על כל אלה הולך וגדל מיום ליום!

שבח שהולך ומתגבר
"איזה הוד! איזה הדר! אילו נסים גלויים!"
"על מה אתה מדבר, אברימי?"
"על חנוכת המשכן המתוארת בסוף פרשת השבוע הזה, אבא. יוכס הענן את אוהל מועד וכבוד ה' מלא את המשכן. ולא יכול משה לבוא אל אוהל מועד כי שכן עליו הענן, וכבוד ה' מלא את המשכן' (שמות מ', ל"ד-ל"ה)."
"היה זה באמת מראה שאין כדוגמתו."
"אבא, כל כך קל היה להאמין בה' באותם הימים. די היה לחזות בשכינה במשכן כדי לקבל חיוק עצום באמונה."
"נכון, אברימי. אין לנו התנאים האלה כיום. אך יש לנו גישה למקורות של עוצמה רוחנית שלא היו קיימים עבור דור זה, או לכל דור אחר לפני דורנו."
"באמת, אבא? הדור שלנו? כיצד? והלוא נדמה שפניו של ה' מוסתרות מאיתנו."
"אכן כן, אברימי. אך ידו מתגלה לנו בדרכים חדשות ונפלאות."